

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

V.E.

Cím:

Látogatás Maróti Gézánál,
aki ma lett ötven éves

Forrás:

Az Újság

Bm

(Hely)

1925. 3. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Maróti Géza

Idő

"1925"

Személy

Látogatás Maróti Gézánál, aki ma lett ötven éves.

A milánói magyar kiállítás előkészületei.

Szakadatlan munkában eltöltött, nagy álmokkal és nagy megvalósulásokkal teljes fél-század: ez Maróti Géza élete. Azok között, akik külföldön ismertté és becsültté tették a magyar nevet, Marótié az első. Tudós, akinek a véleménye a legmértékadóbb, művész, a legmonumentálisabb koncepciókkal.

Felkerestük Maróti Gézát Lendvay-utcai műtermében. Köröskörül a falakon másolatok, tervezetek nagy alkotásairól. A közepén harsonás angyal: ez egyik temető főkapuját fogja díszíteni, ha lesz pénze a városnak, hogy megcsináltassa.

— Most csupasz nagyon a műterem — mondja, amikor észreveszi, hogy csodálkozva nézem a grandiózus szobrokat, képeket — majdnem minden jelentősebb munkámat elküldtem Milánóba, az iparművészeti kiállításra. A kormány bizott meg a kiállítás magyar csoportjának elrendezésével. Tízennégy termet kaptak a magyar művészek a monzai királyi palotában.

Kértük, mondja el az élete, művészi pályafutása történetét. A történetét annak az életnek, amely céltudatos lendületével, lankadatlan energiájával, hatalmas eredményeivel példaképe a fiatal magyar művészgenerációnak.

Nem szívesen beszél magáról. Szerény, mint minden igazi művész.

— Sokat dolgozni és keveset beszélni, ez volt az elvem világéletemben. De bennem van eltörülhetetlenül a gyermekkorom és fiatal életem néhány szép emléke. Szerettem az er-

dőt, a szántóföldeket, a napsütést és sok barangolásom közben mindig vágyakozón gondoltam vissza szülőfalum környékére. A piaristák gimnáziumába jártam Nyitrán, ódon, komor épületbe. Szigoru atyák nagyon vigyáztak itt ránk. Nem igen tudtam bele-törődni a megalkuvást nem ismerő iskolai fegyelembe. Művészi hajlamaim? Először akkor fogtam a kezembe ecsetet, amikor egy tanóra alatt a két kezemet akartam bemázolni arany festékekkel. A jó atyák nemcsak ezt az első művészi szárnypróbálgatásomat, hanem a komolyabbakat sem nagyon pártfogolták, félre is ismertek némiképpen. Ennek a tanévnek a végén büntetésből számépadba ültetett a tanári konferencia. Furcsa visszagondolni rá, a mostani jóbarátaim nagyjából társaim voltak az utolsó padban is. Azután felkerültem Pestre, Schrödl Ervin akadémikus, szobrász műtermébe. Esténként szorgalmasan eljártam az öreg Vidéky János régi fővárosi rajziskolájába. Csizik Gyula volt a tanárom, máig sem felejttem el jóságát és megértő gondosságát. Azután Bécsbe utaztam, rövid ideig az ottani Akadémia tanulója voltam, majd ismét hazajöttem Pestre, beiratkoztam a szobrászati mesteriskolára. Akkorra már jobban ment a dolgom, nagy tanulmányutakra indultam Európa metropolisaiba, rajongással, fiatal lelkesedéssel, bámuló szemekkel. Sokat utaztam életemben, hiszen legnagyobb munkáimat kül-

föld számára készítettem.

nyomaa 1925

— Dolgoztam — folytatja rövid hallgatás után —, mint sokan mások, nekem talán csak több alkalom adódott, hogy elvégezzem az előrenyomuló magyar kultúra nehéz és hálá-

datlan pionérmunkáját. Nagy ambícióval működtem a tanári pályán, hogy rávegyem a fiatal művészeket a világhírré és dicsőségre vezető utra, amely magyar művész számára eddig teljesen el volt zárva s amit szorgalmas munkával én tapostam járhatóvá. Tanára voltam az Iparművészeti Iskolának és a József Műegyetemnek, de ezt az állásomat kénytelen voltam otthagyni a háborúelőtti évben, mert akkortájt igen megrongálódott az egészségi állapotom. A világháborúban „cs. és kir. hadifestő” voltam, bejártam az összes harctereket, Egyiptomba is lekerültem. Mint mindig, most is komolyan vettem hivatásomat, ugyanígy, hogy ismét súlyos betegen kerültem haza. A monumentális feladatokat kerestem világéletemben. A háborúban, a békében, ebben a nagy hajótörésben, elsüllyedt az én vágyom is: a művészi lehetőség. Bizonyos fókig én is azon a véleményen vagyok, mint Osswald Spengler. Félek az európai kultúra utolsó nagy csődjétől. Most végre a milánó-monzai képzőművészeti kiállítás és más kedvező alkalmak révén ismét módja van a magyar művészeknek, hogy bebizonyítsák azt a bizonyos sokat aposztrofált, de koldusként